

Robert Láníček

SIMULAČNÍ PROGRAMY pro elektroniku

Praha 2002

Robert Láníček

SIMULAČNÍ PROGRAMY PRO ELEKTRONIKU

Bez předchozího písemného svolení nakladatelství nesmí být kterákoli část kopírována nebo rozmnožována jakoukoli formou (tisk, fotokopie, mikrofilm nebo jiný postup), zadána do informačního systému nebo přenášena v jiné formě či jinými prostředky.

Autor a nakladatelství nepřijímají záruku za správnost tištěných materiálů. Předkládaná zapojení a informace jsou zveřejněny bez ohledu na případné patenty třetích osob. Nároky na odškodnění na základě změn, chyb nebo vynechání jsou zásadně vyloučeny.

Veškerá práva vyhrazena.

© Ing. Robert Láníček 2002

Nakladatelství BEN – technická literatura, Věšínova 5, Praha 10

Robert Láníček: Simulační programy pro elektroniku

BEN – technická literatura, Praha 2002

2. vydání

ISBN 80-7300-051-2

OBSAH

	ADRESÁŘ CD-ROM	8
	MANUÁLY NA CD-ROM	9
	SEZNAM PROGRAMŮ NA CD-ROM	12
	ÚVOD	13
1.	SPICE	15
1.1	Historie	15
1.2	Netlist obvodu	15
	Obr. 1 Struktura netlistu SPICE	16
	Obr. 2 Popis součástky	16
	Obr. 3 Příklad netlistu pro simulaci usměrňovače	16
	Obr. 4 SPICE parametry diody	17
	Obr. 5 Netlist usměrňovače z programu MICROCAP 6	18
1.3	Definice základních prvků	19
	Obr. 6 Definice nepoužívanějších elektronických prvků	19
1.4	Nezávislé zdroje	20
	Obr. 7 Definice průběhu exponenciálního pulzu EXP	20
	Obr. 8 Definice impulzního signálu PULSE	21
	Obr. 9 Definice Piecewise Linear Waveform signálu	21
	Obr. 10 Zdroj FM (Stimulus Frequency-Modulated Waveform)	21
	Obr. 11 Definice tlumeného harmonického průběhu	22
	Obr. 12 Povolené předpony jednotek	22
1.5	Lineární řízené zdroje	22
	Obr. 13 Definice závislých zdrojů	23
	Obr. 14 Využití řízeného zdroje k realizaci zesilovače	23
	Obr. 15 Neinvertující zesilovač se zpětnou vazbou	23
	Obr. 16 Funkční bloky realizované závislým zdrojem napětí	24
	Obr. 17 Tabulka s příklady polynomických zdrojů	24
	Obr. 18 Simulace dolních propustí zdrojem LAPLACE	25
	Obr. 19 Nastavení přenosu a fázového posuvu pro různé kmitočty	25

1.6	Nelineární závislý zdroj	26
	Obr. 20 Funkce zdroje B podle IsSPICE4 (Intusoft)	26
	Obr. 21 Využití zdroje B ke generování tvarových kmitů	27
1.7	Podobvody a makra	28
	Obr. 22 Aplikace makra pro opakovanou analýzu usměrňovače	28
	Obr. 23 Použití parametrů v makru integračního článku	29
	Obr. 24 Schéma a příklad grafické úpravy netlistu podobvodu	30
	Obr. 25 Náhradní schéma a simulace charakteristiky zesilovače	31
	Obr. 26 Makro integrátoru s výpočtem časové konstanty	32
1.8	Řízené spínače	32
	Obr. 27 Parametry řízených spínačů	33
	Obr. 28 Typický průběh odporu spínače v hysterezním pásmu	33
	Obr. 29 Napětím řízený odpor a vypínač	34
	Obr. 30 Relé jako proudem řízený spínač (EWB5)	34
	Obr. 31 Komparátor se spínačem SW (IsSpice4)	35
1.9	Vedení a transformátory	35
	Obr. 32 Definice parametrů vedení se ztrátami	35
	Obr. 34 Definice a příklad zapojení transformátoru	36
1.10	Modely polovodičových prvků	36
	Obr. 35 Nejjednodušší modely diody	37
	Obr. 36 SPICE modely a VA charakteristiky diody 1N4001	38
	Obr. 37 Určení SPICE parametrů diody z její VA charakteristiky	39
	Obr. 38 Určení kapacitních parametrů diody	39
	Obr. 39 Určení zotavovací doby diody	40
1.11	Operační zesilovače a komparátory	40
	Obr. 40 Lineární model operačního zesilovače	40
	Obr. 41 Boyle-Cohn-Pederson model OZ (EWB5)	41
	Obr. 42 Zapojení modelu komparátoru LM111 (Intusoft)	41
1.12	Číslicové obvody	42
	Obr. 43 Definice logických výrazů a úrovní logických členů	42
	Obr. 44 Jednoduchá realizace logického součinu	42
	Obr. 45 Definice logických stavů číslicových obvodů	43
	Obr. 46 Rozhraní mezi analogovou a digitální částí obvodu	43
	Obr. 47 Struktura netlistu hradla NAND v programu Microcap	44
	Obr. 48 Základní příkazy pro práci se simulátorem SPICE	44

1.13	Příkazy a analýzy SPICE	45
	Obr. 49 Vykreslení charakteristik tranzistoru analýzou DC	45
	Obr. 50 Citlivostní analýza děliče napětí	46
	Obr. 51 Přenosové charakteristiky získané střídavou analýzou	47
	Obr. 52 Určení přenosové funkce a asymptot pomocí PZ analýzy	48
	Obr. 53 Iterační modely reaktancí při lichoběžníkové integraci	49
	Obr. 54 Proměnný časový krok při simulaci AKO s 555 (Microcap)	50
	Obr. 55 Definice Fourierovy řady a příklad výstupu analýzy (IsSpice) ...	51
	Obr. 56 Aplikace krokování kapacity pro posuzení filtrace napětí	52
	Obr. 57 Příklad využití ICL pro optimalizaci kapacity (Winspice3)	52
2.	SIMULAČNÍ PROGRAMY	53
2.1	Edison	53
	Obr. 58 Simulace nabíjení kondenzátoru programem EDISON 3	54
2.2	TINA	55
	Obr. 59 Výsledek simulace AKO a parametry časovače 555	56
	Obr. 60 Simulace Wienova článku demoverzí programu TINA	58
	Obr. 61 Nyquistova přenosová charakteristika Wienova článku	59
	Obr. 62 Výsledek symbolické analýzy zapojení s Wienovým článkem ..	59
	Obr. 63 Průběhy napětí při kvazirezonančním kmitočtu	60
	Obr. 64 Simulace přenosových charakteristik virtuálními přístroji	61
	Obr. 65 Nastavování potenciometru a zdroje v interaktivním režimu	61
	Obr. 66 Aplikace vnitřního programovacího jazyka	62
2.3	Electronics Workbench	62
	Obr. 67 Simulace generátoru s nastavitelnou střídou	63
	Obr. 68 Zvětšená obrazovka osciloskopu	64
	Obr. 69 Výstup analýzy transient v režimu grafu	65
	Obr. 70 Syntéza a analýza zapojení logické funkce XOR	66
	Obr. 71 Fourierova analýza obdélníků programem Multisim (EWB6)	67
	Obr. 72 Výsledek práce autorouteru systému pro návrh spojů	68
	Obr. 73 Plošný spoj pro generátor pily podle obr. 66	69
	Obr. 74 Ukázka práce s výukovým programem Electronics Technician ...	70
2.4	Micro-Cap	70
	Obr. 75 Zapojení pro simulaci charakteristik tranzistoru	71
	Obr. 76 Převod předchozího schématu do netlistu SPICE	72
	Obr. 77 Globální a lokální editace parametrů tranzistoru	73
	Obr. 78 Pomocné nástroje programu Micro-CapV demoverze II	74
	Obr. 79 Program pro modelování prvků (Micro-Cap IV)	75
	Obr. 81 Krokovaná stejnosměrná analýza charakteristik tranzistoru	77

Obr. 82	Tvorba grafů funkcí v programu Micro-Cap V	78
Obr. 83	Analýza Transient s krokováním kapacity v RLC obvodu	79
Obr. 84	Demonstrace rozšířeného zpracování dat (Micro-Cap V)	79
Obr. 85	Část numerického výstupu transient analýzy	80
Obr. 86	Příklad složitějšího zapojení simulačního obvodu	80
Obr. 87	Definice SCR (MC6) a parametry SCR (TinaPro)	81
Obr. 88	Simulace VA charakteristik tyristoru 2N1595	82
Obr. 89	Část netlistu předchozího obvodu pro simulaci charakteristik ...	83
Obr. 90	Zadání pasivní pásmové propusti a její zapojení	84
Obr. 91	Kmitočtová charakteristika navržené propusti	84
Obr. 92	Probe analýza astabilního klopného obvodu s obvodem 555 ...	85
Obr. 93	Animační režim simulace číslicového obvodu	86
2.5	WinSpice	86
Obr. 94	Vzhled konzoly programu WinSpice 3	87
Obr. 95	Netlist a grafický výstup simulace usměřovače	87
Obr. 96	Tabulka hodnot souboru aaa.txt v editoru EDIT	88
Obr. 97	Vykreslení grafu napětí v tabulkovém procesoru LOTUS	89
Obr. 98	Simulace v interaktivním režimu	89
Obr. 99	Klasická parametrická stejnosměrná analýza	90
Obr. 100	Varianty parametrické analýzy charakteristik tranzistoru	91
Obr. 101	Obrazovka programu se schématem zdroje	92
2.6	ICAP/4 – IsSpice4	92
Obr. 102	Obrazovky dialogových oken parametrů prvků	93
Obr. 103	Nastavení parametrů simulace Transient	94
Obr. 104	Okno simulace a zobrazení průběhu ze schématu sondou	94
Obr. 105	Okno osciloskopu z kurzorovým odečítáním	95
Obr. 106	Okna textových výstupů programu	95
Obr. 107	Simulace usměřovače ze SPICE netlistu obvodu	96
Obr. 108	Programová utilita SPICEMOD pro tvorbu modelů prvků	96
2.7	B2 Spice A_D 2000	97
Obr. 109	Simulace tranzistorového klopného obvodu	97
2.8	Simetrix Intro	97
Obr. 110	Příklad simulace fázového závěsu s obvodem 4046	98
2.9	PSU Designer	98
Obr. 111	Návrh zdroje s dvojcestným usměřovačem	99
2.10	Tone Stack Calculator	100
Obr. 112	Sdružený korektor a jeho kmitočtové charakteristiky	100

3.	NOVÉ VERZE PROGRAMŮ	101
3.1	Micro-Cap 7.0.7	101
3.2	Multisim 2001	101
3.3	TinaPro 6	102
3.4	Edison 4	102
3.5	B2 Spice A/D v4	103
3.6	CircuitMaker Student V6.2c	103
3.7	Ivex Spice	103
3.8	TopSPICE 6.76	103
3.9	Simetrix4 Intro	104
3.10	Spicydem, Spicycle evaluation V2.017	104
3.11	Spice-It 1852	104
3.12	WinSpice3 verze 1.03.02	105
	ZÁVĚR	107
4.	UKÁZKY OBRAZOVEK PROGRAMŮ	109
	Obr. 113 Historie – EWB 1.5 a MICROCAP II	109
	Obr. 114 Komplexní návrhový systém CircuitMaker PRO	110
	Obr. 115 Simulační nástavba programu ORCAD	111
	Obr. 116 Simulace usměrňovače v programu AIMSPICE	112
	Obr. 117 Komplexní návrhový systém MicroSim	113
	Obr. 118 Simulace z oblasti silnoproudu	114
	Obr. 119 Programy pro spolupráci s digitálním osciloskopem	115
	Obr. 120 Příklad databázového a výukového programu	116
	Obr. 121 Simulace rozdílového zesilovače programem TopSPICE	117
	Obr. 122 Ukázka mírné evoluce programu	118
	POUŽITÁ LITERATURA	119
	KNIHY BEN – TECHNICKÁ LITERATURA	120

Adresář CD-ROM

CD-ROM:\

```
ben
data
html
manualy
  aplac
  b2spice
  bsim3
  eworkben
  icap4
    └─multimed
  ivex
  microcap
    └─mc5
    └─mc6
  microsim
    └─verze_63
    └─verze_8
  simetrix
  spice3f3
  tina
  winspic3
  winspice
programy
  acm
  aimspace
    └─aextract
    └─ver16bit
    └─ver32bit
  aplac
    └─aplac71
    └─aplac75
  b2spice
  cirmake
    └─cirm4
    └─cirm7
  cybercir
  dosspace
    └─SPICE3
programy
  drspice8
    └─multimed
  edison
    └─edison2
    └─edison3
  eworkben
    └─ewb4
    └─ewb5
    └─ewb5layd
    └─ewb6
  icap4
    └─icap_831
    └─icap_836
    └─movmaker
    └─spimodel
  microcap
    └─mc2
    └─mc3
    └─mc4
    └─mc5
    └─mc6
  microsim
    └─msim62
    └─msim63
    └─msim8
  nasse
  nutspi32
  orcadwin
  oscilosk
  powerdes
  psimdemo
  rspice
  simetrix
  spiceage
  spicef4
  spiceit
  tectron
programy
  tina
    └─tina4
    └─tina5
  tonestac
  topspice
  waveform
  wins
  winscope
  winspic3
    └─winspic2
  winspice
programy.new
  b2spice
  cirmake
  edison
  ivex
  microcap
    └─mc8
  multisim
  simetrix
  spiceage
    └─spicedem
    └─spicycle
  spiceit
  tina
  topspice
  winspic3
servis
  adobeac
  msie
    └─30cz16
    └─401cz16
    └─501cz32
  salamand
    └─doc
  win32s
  winzip
```


Manuály na CD-ROM

Aplac

index.pdf	index manuálů Aplac 7.1 ... abecední rejstřík s odkazy na stránky manuálů	76 stran
refman1.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol1 – 1. část ... popis analýz, program není klasický SPICE	144 stran
refman2.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol1 – 2. část ... optimalizace návrhu obvodu	129 stran
refman3.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol2 – 1. část ... definice analogových prvků a podobvodů	89 stran
refman4.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol2 – 2. část ... definice analogových prvků a podobvodů	80 stran
refman5.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol2 – 3. část ... definice analogových prvků a podobvodů	89 stran
refman6.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol2 – 4. část ... definice analogových prvků a podobvodů	89 stran
refman7.pdf	Reference manual Aplac 7.1 Vol3 – 1. část ... RF součástky, reference	151 stran
user1.df	Users manual Aplac 7.1 – 1. část ... úvod, obsluha, prostředí Windows	46 stran
user2.pdf	Users manual Aplac 7.1 – 2. část ... prostředí Unix, průvodce obsluhou	60 stran
user3.pdf	Users manual Aplac 7.1 – 3. část ... modely elektronických prvků	80 stran
user4.pdf	Users manual Aplac 7.1 – 4. část ... řešené příklady zapojení	60 stran
user5.pdf	Users manual Aplac 7.1 – 3. část ... převod SPICE/APLAC	61 stran
sysman1.pdf	System Simulation manual Vol1 ... průvodce způsobu práce při simulaci	128 stran
sysman2.pdf	System Simulation manual Vol2 – 1. část ... Discrete-Time Simulation	58 stran
sysman3.pdf	System Simulation manual Vol2 – 2. část ... simulace složitých obvodů, filtry, PLL	140 stran
sysman4.pdf	System Simulation manual Vol2 – 3. část ... simulace složitých obvodů, modulátory	102 stran
eman1.pdf	Electromagnetic Simulation manual – 1. část ... simulace elektromagnetických dějů	106 stran

eman2.pdf	Electromagnetic Simulation manual – 2. část	55 stran
...	příklady simulace elektromagnetických obvodů	

B2Spice

deved menus.pdf	editor databáze	27 stran
...	práce s databází součástek	
netlist interface.pdf	specifikace netlistu	35 stran
...	popis SPICE netlistu	
new part creation instructions.pdf	tvorba nových součástek	5 stran
...	postup při tvorbě modelu	
simulations.pdf	SPICE analýzy	13 stran
...	popis a práce s analýzami	
workshop menus.pdf	tvorba zapojení	25 stran
...	způsob práce s programem	

BSim3

ap*.pdf	Appendix A: Parameter list	74 stran
...	soubory se shrnutím parametrů prvků	
cover.pdf	BSim3v3 Manual	2 strany
...	titulní strana s adresou FTP zdroje	
cover2.pdf	BSim3v3 Manual	4 strany
...	obsah práce (Berkley)	
chp*.pdf	BSim3v3 Manual – 1. část	125 stran
...	teorie k polovodičovému přechodu	

EWorkben

append.pdf	Appendix EWB6 (Microsim)	415 stran
...	definice prvků a jejich modelů	
getstart.pdf	Getting Started EWB6 (Microsim)	56 stran
...	příručka pro obsluhu programu	
userguid.pdf	Users Guide EWB6 (Microsim)	514 stran
...	podrobná příručka pro práci s programem	

Icap4

getstarted.pdf	Getting Started Intusoft	338 stran
...	úvod, průvodce obsluhu, řešené příklady	

isspic4.pdf	Users GuideIntusoft ... podrobná příručka pro práci s programem	435 stran
modlist.pdf	Model Libraries ... prvky a na konci řešené příklady modelů	300 stran
spicemod.pdf	Spice Modeling Spreadsheet ... popis práce s utilitou pro tvorbu modelů	90 stran
+ starší verze textů a multimediální filmy Lotus.scm pro výuku programu		

Ivex

ivexspice.pdf	ReferenceGuide	143 stran

Microcap\MC6

mc6high.pdf	Analog/Digital simulator ... barevná reklama možností programu	6 stran
usermc6.pdf	Users Guide Micro-Cap 6.0 ... podrobná příručka pro obsluhu programu	249 stran

Microcap\MC5

microcap.pdf	Analog/Digital simulator ... barevná reklama možností programu	6 stran
user.pdf	Users Guide Micro-Cap 5 ... podrobná příručka (nekvalitní obrázky)	217 stran
referenc.pdf	Reference manual Micro-Cap5 ... velmi podrobný návod s příklady	571 stran

Microsim

fpgaugd.pdf	Users Guide FPGA design software	57 stran
neturgd.pdf	Network Licensing Guide	163 stran
opturgd.pdf	PSPICE optimizer, Users Guide ... popis práce s optimalizačním modulem	161 stran
pcbref.pdf	PCBOARD ... reference modulu návrhu plošných spojů	111 stran
pcburd.pdf	PCBOARD, Users Guide ... průvodce pro návrh plošných spojů	421 stran
pspcad.pdf	PSPICE A/D & Basics, Users Guide ... podrobný průvodce práce při simulaci	567 stran
pspcref.pdf	PSPICE A/D, Reference Manual ... pěkný popis SPICE a modelů prvků	365 stran
schmurgd.pdf	Schematics, Users Guide ... průvodce pro kreslení schématu a editaci prvků	381 stran

Microsim/old

appnts.pdf	Aplication Notes	328 stran
	... poznámky k řešení různých zapojení	
libref.pdf	Library Reference	807 stran
	... seznam analogových a číslicových prvků	
+ starší verze textů s jednodušší a střízlivější úpravou		

Simetrix

brochure.pdf		12 stran

Spice3f3

spice3f3.pdf	Spice 3f3 Manual	138 stran
	... stručný strojem psaný text	

Tina

interpreter.pdf		36 stran
TINA 6 quick start manual.pdf		84 stran
Tina Pro English Manual.pdf		75 stran
TINAPROAdvanced_Topics.pdf		69 stran

Winspic3

spiceman.pdf	Spice 3f5 Manual	132 stran
	... úprava ve Wordu97, příklady	

Winspice

index.htm	Win SPICE 1.01 Manual	

Seznam programů na CD-ROM

ACM, AIMEXTRA, AIMSPICE (2 verze), APLAC7 (2 verze), **B2 SPICE A/D** (2 verze), CIRCUIT MAKER (2 verze a TRAXMAKER PRO), CYBERCIRCUIT, DOS SPICE, Dr.SPICE, **EDISON** (3 verze), **ELECTRONICS WORKBENCH** (3 verze a LAYDEMO), ICAP (2 verze a modelovací utilita), IVEX SPICE, **MICRO-CAP** (6 verzí a modelovací utilita), MICROSIM (3 verze), MULTISIM, NASSE, ORCAD-CAPTURE (2 verze), **POWER SUPPLY DESIGNER**, PSIM, RSPICE, **SIMETRIX** (3 verze), SPICE 32, SPICE 3f4, SPICEAGE, SPICE-IT!, SPICYDEM, SPICYCLE, **TINA** (4 verze), TONE STACK CALCULATOR, TOPSPICE (4 verze), WAVEFORM MANAGER, WAVESTAR, WINS, WINSCOPE, **WINSPICE3** (4 verze), WINSPICE, XYZs OF OSCILLOSCOPES.

Náhledy obrazovek programů se stručnými poznámkami jsou v adresářích OBR_POZN na disku. Tučně zvýrazněným programům je věnován i text knihy.

ÚVOD

Během deseti let se osobní počítače rozšířily tak, že začínají být stejně dostupné jako dříve kalkulačky. Je nepochybné, že jejich přínos pro technickou praxi je mnohem větší. K efektivnímu využití počítačů je ovšem zapotřebí i kvalitní software a ten je pro amatérskou praxi velmi drahý. Legálním řešením je používání freeware a demoverzí programů. Tato publikace je proto věnována popisu toho nejlepšího, alespoň dle mínění autora, co lze zdarma stáhnout z internetových stránek.

V knize jsou vysvětleny základní principy a způsob práce se SPICE algoritmy. Práce s programy je popisována na konkrétních příkladech návrhů obvodů. Součástí knížky je CD-ROM, na kterém jsou instalační soubory padesáti simulačních programů a příklady zapojení obvodů. Protože podrobný popis všech programů není možný, jsou v adresářích obr_pozn náhledy obrazovek a stručné poznámky k jednotlivým programům. Při výběru programů byla dána přednost nejnovějším verzím pro operační systém W95/98. Část programů se spokojí i s Windows 3.11, pokud se nainstaluje rozšíření Win32s. Protože u některých programů mají vyšší verze horší vlastnosti než verze předchozí (stabilita, rychlost a zabrané místo na disku), je v těchto případech na disku uloženo více instalačních verzí s komentářem. Nároky většiny programů na hardware jsou přiměřené a programy uspokojivě běží na libovolném počítači vhodném pro W95/98.

Pro hlubší studium problematiky simulace elektronických obvodů lze využít i deset tisíc stran originální dokumentace k programům a k simulaci obecně. Anglicky psané texty jsou na disku uloženy ve formátech PDF a HTML. Potřebné prohlížeče a můj oblíbený volně šiřitelný souborový manažer Servant Salamander jsou rovněž součástí disku.

Svět počítačů se neustále vyvíjí a dva roky, které uplynuly od přípravy prvního vydání této publikace, představují nejméně jednu generaci počítačů. V souvislosti s rostoucími možnostmi výpočetní techniky narůstají i požadavky programů, jak na výpočetní výkon, tak na kapacitu disků. S tímto vývojem jde i pozvolné zlepšování užitečných vlastností programů a pod vlivem konkurence se zlepšuje i kvalita demoverzí. Aby se zachovala příznivá cena publikace, jsou úpravy knížky minimální a je pouze přidána třetí kapitola věnovaná novým verzím. Podobně je řešeno i CD, kde jsou nové verze programů umístěny ve zvláštním adresáři. Programy byly aktualizovány v prosinci 2001 a jsou odzkoušeny pod operačním systémem W98SE.

Hodně úspěchů při vlastní tvůrčí práci Vám přeje

autor